

Förslag till verksamhetsplan och budget 2019

Nämnden för primärvård och folktandvård
September 2019

Ärende nr 2018/01365
Dokument nr 2018/01365-2

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Verksamhetsidé, värdegrund, vision och uppdrag.....	4
Region Blekinges styrmodell	5
Perspektivet invånare och samhälle.....	6
Perspektivet kvalitet och process.....	16
Perspektivet kompetens	20
Perspektivet ekonomi.....	27
Budget.....	31
Investeringsplan.....	34
Effektivisering och prioriterade nya verksamheter.....	35

Inledning

Folktandvården behöver fortsätta att fokusera på att behålla samt rekrytera medarbetare, då framförallt tandläkare. Då det är en nationell brist på tandläkare och för få utbildningsplatser, är det viktigare nu än någonsin att som arbetsgivare sticka ut i Tandvårdssverige. Detta gör vi som tidigare genom moderna kliniker, goda utvecklingsmöjligheter och ett gott bemötande både internt och externt. Att kunna erbjuda en god arbetsmiljö är A och O! En målsättning är att folktandvården från 2019 kompletterar detta med en attraktiv arbetstidsmodell där den viktiga ingrediensen är 30 timmars patienttid inom 37 timmars heltids arbetsvecka.

Folktandvårdens vårdåtagande förändrades under 2017 då ett nationellt beslut om förlängd avgiftsfri tandvård började gälla. Patienter har under 2017 haft fri tandvård om det är han/hon fyller 21 år. Denna åldersgräns utökades 2018 till 22 år och slutligen till 23 år 2019. För Folktandvården innebär detta att en större mängd vårdtid har behövts för denna utökade grupp och därmed har mängden intäktsfinansierad vuxentid minskat.

I samband med regionbildningen kommer tandvårdsförvaltningen att få en egen nämnd, vilket ger ökade möjligheter att tillsammans med nämnden fördjupa sig i tandvårdsförvaltningens utmaningar, frågeställningar och förbättringsarbete. Dessutom kanske lättare att få gehör för tandvårdsförvaltningens framtidsplaner, tankar och idéer. Beroende på hur nämnsadministrationen kommer att planeras från 2019 kan det åtgå mer resurser från tandvårdsförvaltningens stab.

I och med ovanstående utökade åldersgräns för fri tandvård blir det färre frisktandvårdsavtal i de lägre åldersgrupperna. Patienter mellan 20-30 år har varit överrepresenterade i frisktandvårdsgruppen och denna reform innebär att tre åldersgruppers avtal sägs upp. Folktandvården måste framöver fortsätta arbeta aktivt med information i alla åldersgrupper för att fånga intresset för denna betalningsmodell. Fördubblingen av det allmänna tandvårdsbidraget (ATB) den 15 april 2018 gjorde att avgifterna till frisktandvård sjönk och modellen borde därmed vara ännu mer attraktiv nu.

Vad gäller bemanning, behandlingsrum och antal patienter hänvisas till tandvårdsförvaltningens årsredovisning för 2017 samt planeringsförutsättningar för 2019.

Verksamhetsidé, värdegrund, vision och uppdrag

Region Blekinges verksamhetsidé, värdegrund, vision och uppdrag anger utgångspunkter för den samlade verksamheten och ska genomsyra samtliga verksamhetsplaner.

Verksamhetsidé

Verksamhetsidén beskriver ändamålet med Region Blekinges samlade verksamhet. Den svarar på frågorna vad vi ska göra, för vem vi ska göra det och vad vi vill uppnå:

Region Blekinge leder utvecklingen för ett attraktivt Blekinge med god livsmiljö för invånare, företag och besökare.

Värdegrund

Värdegrunden vägleder oss i hur vi förhåller oss till dem vi finns till för, invånarna, och hur vi förhåller oss till varandra som medarbetare. Region Blekinges värdegrund vilar på tre ledstjärnor:

Engagemang, samarbete, kvalitet.

Vision

Visionen är en bild av den önskade framtiden. Visionen är ett viktigt hjälpmedel, ett rättesnöre, för att kunna fatta rätt beslut. Region Blekinges vision är:

Den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa.

Uppdraget

Uppdraget för Region Blekinge är att:

Främja en hållbar utveckling i hela Blekinge. Våra ansvarsområden är hälso- och sjukvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och bildning.

Region Blekinges styrmodell

Region Blekinges styrmodell innebär en styrning utifrån fem perspektiv för att fastställa, styra mot och följa upp de mål som fullmäktige beslutat är strategiskt viktiga.

- **Perspektivet invånare och samhälle**
- **Perspektivet kvalitet och process**
- **Perspektivet kompetens**
- **Perspektivet miljö och hållbarhet**
- **Perspektivet ekonomi**

Dessa perspektiv finns med från fullmäktige till nämnderna och de verkställande organisationerna på alla nivåer. Därigenom skapas en tydlig styrningslogik som sträcker sig från politisk nivå till verksamhetsnivå.

Utgångspunkten för Region Blekinges verksamhet är invånarnas behov. Övriga perspektiv ska stödja invånarperspektivet och syftar till att skapa möjligheter för att leverera den nivå av behovsuppfyllnad som är politiskt beslutad.

Inom ramen för varje perspektiv anges inriktningsmål. Inriktningsmål är långsiktigt strategiska mål som riktar sig till hela Region Blekinge. Indikatorer kopplas till inriktningsmålen för uppföljning och redovisning.

Inom ramen för varje inriktningsmål anges insatsområden. Insatsområden markerar uppdrag som fullmäktige anser särskilt angelägna att genomföra för att uppfylla inriktningsmålen.

Perspektivet invånare och samhälle

Invånare- och samhällsperspektivet beskriver målsättningar för att invånarnas behov ska tillgodoses på bästa sätt samt för att skapa en attraktiv region för invånare, näringsliv och besökare. Perspektivet omfattar även målsättningar inom servicekvalitetsområdet som t.ex. tillgänglighet, bemötande och delaktighet.

Inriktningsmål – ett attraktivt Blekinge

I Blekinge ska fler vilja bo, arbeta och komma på besök. För att fler ska vilja komma till Blekinge måste Region Blekinge gemensamt utveckla bilden av det attraktiva Blekinge. Blekinge ska förknippas med kreativitet, innovation, strategiska läge med en unik kust och skärgård.

Folktandvården

För Folktandvårdens del handlar detta perspektiv fram för allt om tillgänglighet, vilket innebär geografisk placering av våra mottagningar, storleken på dessa samt öppet- och väntetider för vård. Folktandvården har en god geografisk spridning på allmäntandvårdsmottagningarna. Det finns elva mottagningar från Sölvesborg i väst till Jämjö i öst. Sedan 2018 är allmäntandvården uppdelad i två områden, väst och öst, med vardera en verksamhetschef. Specialisttandvården i Blekinge har sedan 2014 en gemensam verksamhetschef som ansvarar för fyra avdelningar. Specialisttandvården är till övervägande del belägen i Karlskrona. Specialiteterna Ortodonti och Orofacial medicin finns dessutom även i Karlshamn.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Finns indikatorer som skulle kunna ligga här men FTV har valt att lägga dessa under "God tillgänglighet"	–	–	–

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad

Skapa förutsättningar för en attraktiv boendemiljö och samhällsservice. Det är viktigt att se till livsmiljön i hela Blekinge. En attraktiv miljö kräver god tillgång till boende, barnomsorg, skola och vård men även ett differentierat kultur- och idrottsliv som lockar människor i alla åldrar och med olika bakgrund. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är vägledande för att skapa ett attraktivt Blekinge.

Samtliga nämnder ska beakta den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och bidra till att Blekinge ska vara ett inkluderande samhälle präglad av öppenhet och deltagande.

Folktandvården

Folktandvården skall arbeta för en bra arbetsplatskultur som präglas av öppenhet och gott bemötande. Folktandvården har en positiv syn på arbetskraft från andra länder och kulturer och skall underlätta för nya medarbetare att komma in i gemenskapen på folktandvårdens kliniker. Detta under förutsättning att den formella kompetensen finns inom odontologin samt både den formella och reella inom det svenska språket.

Skapa bilden av det attraktiva Blekinge. Blekinges geografiska läge med kust och skärgård och ett brett utbud av kultur och upplevelser för såväl boende som besökare tillsammans med en väl fungerande hälso- och sjukvård samt tandvård ger förutsättningar för kreativitet och gott innovationsklimat.

Samtliga nämnder ska utveckla verksamheten så att den stödjer bilden av ett attraktivt Blekinge.

Folktandvården

För folktandvården gäller det att se till att tillgängligheten är bra och kontaktvägarna till oss är generösa. Detta så att Blekinges invånare, både befintliga och nyinflyttade lätt skall "hitta" oss och lätt kunna ta kontakt och boka tider, såväl när det gäller akuta behov som för regelbundna kontroller. Moderna kliniker, välkomnande entréer och väntrum är lika viktigt som medarbetarnas goda bemötande både i telefon, skriftligt som vid besök på våra mottagningar.

Under planperioden kommer en form av "Call-center" att utredas. Fördelen med detta är att alla patienter får samma "ingång" till sin tandvårdsmottagning. Med optimal bemanning kommer telefonservicen att förbättras samt att vid akuta behov kommer en förbättrad överblick över närliggande kliniker att möjliggöra en optimal tidsplanering, tidsanvändning och snabb hjälp för patienterna, nya som gamla.

Utveckla varumärket för Region Blekinge. För att skapa en enhetlig bild av Region Blekinge behöver kommunikation och insatser till besökare, investerare och potentiella inflyttare koordineras.

Regionstyrelsen ska koordinera kommunikation om Region Blekinge.

Inriktningsmål – en god och jämlik hälsa

Det finns skillnader i upplevd hälsa mellan kön, olika socioekonomiska grupper och åldersgrupper. Det innebär att hälsan inte är jämlikt fördelad i Blekinge. Folkhälsoarbete ska bidra till en större jämlikhet i hälsa och Region Blekinge har en samordningsfunktion för det läns gemensamma folkhälsoarbetet. Det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande förhållningssättet ska integreras i Region Blekinges alla verksamheter.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Mun- och tandhälsoinformation och i förekommande fall med fluorsköljning skall nå alla klasser i årskurs 3 och 5. Tobaksinformation ska nå alla klasser i årskurs 7.	Andel klasser som besöktes läsåret 2017/2018 var 47 % (2016/2017 76 %)	90 %	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental och skollistor
Alla patienter som undersöks inom allmäntandvården skall riskbedömas och deras vård skall planeras efter riskbedömningen.	Andel patienter där kallelseintervall överensstämmer med gjord riskgruppering enligt riktlinjer, 2017.	95 %	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental
Andel vuxna revisionspatienter som har frisktandvårdsavtal	Andel revisionspatienter med frisktandvårdsavtal 2017	20 % avtalspatienter vid 2018 års slut. 2019	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental
3-åringars tandhälsa avseende karies skall på sikt vara i nivå med nationella medelvärdet (96 % 2015)	Andel kariesfria 3-åringar 2017 (91 %) (94 % 2016)	Ska öka. Målvärde 2019; 92 %	Delårsbokslut augusti, årsbokslut Life Care Dental
6-åringars tandhälsa avseende karies skall vara minst i nivå med nationella medelvärdet (75 % 2015)	Andel kariesfria 6-åringar 2017	Ska öka. Målvärde 2018; 75 %	Delårsbokslut augusti, årsbokslut Life Care Dental
12-åringars medelantal kariesade och lagade permanenta tänder (DFT medel) skall på sikt vara i nivå med nationella medelvärdet eller lägre (0,7 2015)	Medelantal kariesade och lagade permanenta tänder på 12-åringar, 2017 (0.87)	Ska minska. Målvärde 2018; 0,8	Delårsbokslut augusti, årsbokslut Life Care Dental
19-åringars tandhälsa avseende karies skall på sikt vara minst i nivå med nationella medelvärdet (70 % 2015)	Andel 19-åringar som är kariesfriaapproximalt, 2017 (64 %)	Ska öka. Målvärde 2018; 65 %	Delårsbokslut augusti, årsbokslut Life Care Dental

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Utöka förebyggande och hälsofrämjande insatser i Region Blekinge. Den länsgemensamma folkhälsopolicyn är styrande för regionens prioriteringar och mål och pekar ut fyra prioriterade målområden:

- Goda livsvillkor
- Psykisk hälsa
- Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel
- Hälsofrämjande miljöer och levnadsvanor

Hälso- och sjukvården och tandvården har med sin kompetens en särskild roll i den långsiktiga hälsoutvecklingen. Ett framgångsrikt förebyggande och hälsofrämjande arbete för en god hälsa leder på sikt till högre livskvalitet, minskade sjukvårdskostnader och ett effektivt användande av samhällsresurserna.

Samtliga nämnder ska underlätta för invånare att ta ansvar för sin hälsa, sjukdom eller funktionsnedsättning.

Folktandvården

Folktandvården har under många år arbetat förebyggande för att främja folkhälsan. Patienterna kallas regelbundet för en hälsoundersökning av munhålan och i samband med det besöket informeras patienterna om sambandet mellan kost och karies, samt ges information och vid behov instruktion i munhygien, dvs. rengöring mellan tänderna och tandborstning. I samband med detta besök ges även vid behov tobaksinformation.

I den uppgradering av Folktandvårdens journalsystem som numera heter Life Care Dental som gjordes de senaste åren har delarna som avser allmän anamnesupptagning förbättrats och en riskgrupperingsmodul har införts. Den sistnämnda garanterar en mer rättvis bedömning och är ett hjälpmedel för den ansvarige tandläkaren tandhygienisten eftersom vissa fasta undersökningsvärden genererar riskvärden automatiskt. Det är dock den patientansvariga medarbetarens om kompletterar, kontrollerar och ev. justerar den genomförda riskbedömningen. Alla registreringar som görs i denna journaldel kan i efterhand tas fram och bearbetas, då bl.a. patienternas eventuella bruk av tobak. Detta gör att Folktandvårdens mångåriga arbete att arbeta med tobaksprevention kommer att kunna följas upp och analyseras.

Frisktvård och riskgruppering

Sedan 2011 finns det nu en nationell modell av frisktvård vilken samtliga Landsting/Regioner är anslutna till. I samband med den nationella överenskommelsen öppnades också möjligheten för alla åldersgrupper att välja avtal om tvård till fast pris som betalningsmodell. Från 2019 utökas åldersgränsen för den kostnadsfria tvården till att gälla alla patienter som det år hen fyller 23. Detta kommer att innebära att de patienter som idag valt frisktvård i dessa grupper (20-23år) ersätts med helt fri tvård och därmed att andelen patienter med frisktvård minskar. Folktandvården skall aktivt verka för att fler patienter skall ansluta sig till frisktvård bl.a. genom att erbjuda alla 23-åringar kontrakt i samband med sitt sista besök inom den fria tvården för barn och unga vuxna. Folktandvården i Blekinges delmål om att 25 % av de vuxna revisionspatienterna skulle ha avtal efter 2017 sänktes av denna anledning till 20 % inför 2018. Vid halvårsskiftet 2018 är det ca 18 % av folktandvårdens revisionspatienter som har frisktvårdsavtal. Målet för 2019 lämnas därför oförändrat pga. att ytterligare en åldersgrupp får fri tvård 2019.

Det nationella målet om 40 % avtalspatienter har senarelagts till 2022. För att öka antalet frisktandvårdsavtal kommer Folk tandvården att arbeta för ytterligare förenkla avtalstecknande med målet att våra undersökta patienter själva ska kunna teckna avtal via webben.

Alla patienter skall riskgrupperas från 17 år enligt en speciell modell som är kopplad till frisktandvård. Detta görs i samband med undersökning hos tandläkare eller tandhygienist. Alla patienter bedöms då enligt fyra parametrar allmän hälsa, kariesrisk, parodrisk och teknisk risk. Den allmänna risken innehåller bl.a. frågor om tobaksbruk, övriga sjukdomar och medicinerings. För barn och unga vuxna < 17 år används en enklare riskgrupperingsmodell. Utförd riskgruppering styr den fortsatta individuella vårdplaneringen. Av den anledningen följer folk tandvården andelen patienter där kallelseintervall överensstämmer med gjord riskbedömning.

Genomföra insatser för en mer jämlik hälsa i samverkan. Den läns gemensamma Kommissionen för jämlik hälsa i Blekinge överlämnade sin rapport till landstingsstyrelsen i januari 2018. Kommissionen föreslår tydligare politisk samverkan och styrning på regional nivå och att en långsiktig handlingsplan ersätter nuvarande läns gemensamma folkhälsopolicy. Behovsanalysen om palliativ vård pekar på ett behov av utveckling inom området.

Samtliga nämnder ska beakta kommissionens förslag i sina verksamhetsplaner.

Regionstyrelsen ska ta fram strategier för en jämlik hälsa i samverkan med kommunerna.

Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden ska beakta behovsanalysen om palliativ vård i livets slutskede.

Folk tandvården

För att Folk tandvården på ett mer offensivt sätt ska kunna främja såväl den allmänna hälsan som munhälsan och förebygga sjukdom är det viktigt att ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt integreras i hela vårdkedjan. Tidiga och lämpliga insatser ska göras på både individ-, grupp- och befolkningsnivå och vi ska ta till vara på alla möten med våra patienter och ge dem förutsättningar att vara delaktiga i arbetet för sin egen hälsa, vård och behandling. Målet är en informerad och aktiv patient som tar ansvar för att hantera sin hälsa, sjukdom eller funktionsnedsättning.

Folk tandvårdens folkhälsoarbete kommer under 2019 att fortsätta med insatser för att dels utveckla former för samverkan och samarbete med externa samhällsaktörer och dels vidareutveckla hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i de egna verksamheterna. Som exempel på sådana aktiviteter kan nämnas:

1. Information om kost och munhygien i anslutning till föräldrainformation på MVC och BVC. Här har ett samarbete inletts under senare tid med barnhälsovården.
2. Mun- och tandhälsoinformation i skolan om kost, munhygien och fluor till alla i årskurs 3 och 5. Fluorsköljning kompletteras i skolor i socioekonomiskt svagare områden. Tobaksinformation ges till årskurs 7.
3. Information i samband med munhygienutbildning av personal vid kommunernas äldreboende samt vårdavdelningar inom BLS och psykiatri.
4. Samarbete med landstingets arbetsgrupp för tobaksprevention.

Våren 2018 utvecklades och introducerades appen ”Rocka munnen”, som är ett digitalt hjälpmedel till föräldrar som ska motivera sina barn att borsta tänderna. Detta som en folkhälsoinsats för att i god tid förhindra kariesutvecklingen hos Blekinges yngre medborgare. Resultat av alla folkhälsoinsatser måste följas under lång tid då förändringar i de epidemiologiska värdena i de olika åldersgrupperna inte visar sig så snabbt. Uppföljning av epidemiologi görs därför enbart för med längre intervall, förslagsvis endast årligen.

Folktandvården är delaktig i landstingets pågående folkhälsoarbete genom att tandhygienister inom vår specialisttandvård är engagerade i det landstingsövergripande folkhälsoarbetet avseende tobaksbruk och kost.

Utveckla ett personcentrerat förhållningssätt i Region Blekinges verksamheter. Region Blekinge ska verka för ett personcentrerat förhållningssätt i sina verksamheter. Det omfattar ett ledarskap som bidrar till att medarbetarnas kompetens tas tillvara. För hälso- och sjukvården och tandvården innebär det att ta vara på patienters och anhörigas resurser så att patienten kan bli medskapare i sin egen vård.

Samtliga nämnder ska genomföra insatser för ett mer personcentrerat förhållningssätt i sina verksamheter.

Folktandvården

Patientinformation

Folktandvården har sedan många år arbetat enligt principen personcentrerad vård genom att diskutera patientens tandstatus och olika behandlingsalternativ. Efter varje patientundersökning inom Folktandvården redovisas resultatet för patienten med hjälp av ett undersökningsprotokoll. Detta innefattar de diagnoser som ställts, de åtgärder som tandvården anser behöver göras samt rekommendation om egenvård. Vården som föreslås skall präglas av en helhetssyn på patienten, vilket innebär att varje människa har rätt att avgöra och är kapabel att avgöra vad god tandhälsa innebär för en själv. Vid större rehabiliteringsbehov finns det ofta alternativ och Folktandvården är skyldig att presentera dessa för patienten inklusive kostnader. Det är därefter patienten själv som avgör vilken behandling som skall utföras.

Patientnöjdhet

Folktandvården strävar efter att patienterna skall värdera den vård som erbjuds som bra. Målet är att 95 % av våra patienter skall tycka de fått en bra, mycket bra eller utmärkt vård. Vid senaste patientenkäten upplevde 85 % av våra patienter detta. Folktandvårdens mål är också att göra patienten mer delaktig i sin vård och genom motiverande samtal skapa förståelse för vad den enskilda patienten kan göra för att skapa och bibehålla en bra munhälsa över tid.

Patientenkäter

Folktandvården har sedan många år tillbaka årligen följt servicekvalitet och patientomdömen genom en "egen" patientenkät. Det företag som levererat denna tjänst fram till 2016 upphörde 2017 varför ingen enkät utfördes under föregående år. Under 2018 har beslutats om en ny undersökningsform där patienterna under vissa tider under året erbjuds svara på fem frågor i direkt anslutning till sitt besök. Denna modell påbörjas under hösten 2018 och genomförs genom sms-utskick och kommer att redovisas officiellt första gången i anslutning till årsbokslut för 2018. Alla klinikledning har dock tillgång till resultat redan dagen efter utförda förfrågningar då resultaten överförs direkt till QlikView dagligen. Under 2019 kommer denna undersökningsform att kompletteras med en årlig nationell patientenkät som håller på att utarbetas av SKL i samverkan. Målet var initialt att en nationell enkät skulle genomföras under 2018, så blev dock inte fallet. En pilotenkät är nu beslutad och skall genomföras i Region Skåne under hösten 2018. Denna skall utvärderas i januari 2019 och därefter startar den nationella enkäten som framöver kommer att genomföras årligen i likhet med övriga nationella patientenkäter. Målgruppen är de patienter som tillhör den avgiftsfria tandvården, som från och med 2019 avser patienter 3-23 år, både inom folktandvård och inom privattandvård. En enkät för övriga vuxna patienter är under framtagande av Socialstyrelsen. Denna kommer förmodligen inte att genomföras förrän under 2020.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Andelen patienter som fick råd om hur de skall sköta sina tänder	-	Oförändrat eller öka jämfört med 2018	Sms-patientenkät löpande Nationell patientenkät Årsbokslut 2019
Andelen patienter som anser sig ha fått tillräckligt med information om sin tandvård/ behandling	-	Oförändrat eller öka jämfört med 2018	Sms-patientenkät löpande Nationell patientenkät Årsbokslut 2019
Andelen patienter som anser sig blivit bemötta med respekt	-	Oförändrat eller öka jämfört med 2018	Sms-patientenkät löpande Nationell patientenkät Årsbokslut 2019
Andelen patienter som anser sig vara delaktig i besluten beträffande sin tandvård/behandling i den utsträckning de önskar	-	Oförändrat eller öka jämfört med 2018	Sms-patientenkät löpande Nationell patientenkät Årsbokslut 2019

Inriktningsmål – god tillgänglighet

God tillgänglighet till Region Blekinges verksamheter är en förutsättning för att kunna erbjuda en livsmiljö för hållbar tillväxt och god hälsa samt en säker och jämlik vård av hög kvalitet.

Infrastruktur är en viktig faktor för god livskvalitet och en utvecklande arbetsmarknad. Infrastruktur är också avgörande för regional tillväxt och produktivitet. Blekinge ska ha ett attraktivt och hållbart transportsystem som utvecklas utifrån invånarnas, arbetsmarknadens och besökarnas behov.

Blekinge ska utmärka sig som ett attraktivt e-samhälle där en stor del av befolkningen använder digitala tjänster.

Folktandvården

För Folktandvårdens del handlar detta perspektiv om öppettider och väntetid för vård. En förutsättning för att uppnå en god tillgänglighet är fram för allt en god bemanning. Genom goda arbetsmiljöförhållande och förbättrade sådana inför 2019 så är målet en ökad rekrytering och därmed en bättre tillgänglighet. Både vid en god som reducerad bemanning är det viktigt att vården planeras optimalt, vilket innebär en klok resursplanering där de ”sjuka” prioriteras och att de ”friska” inte kallas till, som tidigare, årliga kontroller till tandläkare. Riskbedömningen är ett viktigt instrument för folktandvården men även att revisionstiderna följer de riktlinjer som anges i våra gemensamma vårdprogram är viktigt.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange måttidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Alla nya patienter skall erbjudas vård inom sex månader	Medelväntetid 2017: 8 månader (60 %)	75 % av ATV kliniker skall erbjuda nya patienter vård inom sex månader	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental
Patienter som remitterats till specialisttandvårdens kliniker skall kallas inom tre månader*	Medelväntetid 2017: 2,9 månader (6,3 månader inklusive ortodonti)	75 % av STV kliniker skall erbjuda remisspatienter vård inom tre månader	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental
Totalt antal patienter per patientansvarig tandläkare	1504 patienter per tandläkare 2017	1500	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental och Heroma
Utlovade kallelsetider för revisionspatienter skall hållas	Medelväntetid 2017: 3 månader (50 %)	75 % av revisionspatienterna skall kallas senast tre månader efter planerad revision	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental

* Indikatorn avseende specialisttandvårdens remissväntetid avser prioriterade patienter tom prio 2 (kö 1 inom ortodontin). För patienter som är lägre prioriterade; > prio 2 samt kö 2 inom ortodontin får väntetiden i nuläget vara mer än tre månader.

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Utveckla tillgängligheten till Region Blekinges verksamheter. God tillgänglighet bidrar till bättre effektivitet. Tillgänglighet innebär både fysiska möten och de möjligheter som e-tjänster skapar. Det ska vara enkelt att få kontakt med Region Blekinges verksamheter.

Samtliga nämnder ska säkerställa god tillgänglighet till sina verksamheter.

Folktandvården

För att uppnå en god tillgänglighet är det viktigt att folktandvårdens resurser används på ett optimalt sätt, dvs. att patienten prioriteras efter sjuklighet. Alla patienter riskgrupperas därför i samband med undersökning och när patienten riskgrupperats skall kallelseintervall beslutas som överensstämmer med de riktlinjer som gäller. En viktig faktor för detta är också att våra patienter kallas till den för tillfället mest optimala vårdkategorin samt att möjligheten att delegera arbetsuppgifter till assisterande personal utnyttjas. Hittills har det förhållit sig så att friska patienter kallas för ofta, vilket gjorde att tandläkarna uppmanades att gå igenom riskgrupperingen på patientgruppen friska barn och unga vuxna 3-22 år och justera revisionstiderna samt behandlarkategori så de följer det vårdprogram som finns i Blekinge. Detta arbete har påbörjats på samtliga kliniker under 2018 och kommer att leda till att tid frigörs i tidböckerna och möjliggör istället debiterbar vuxenbehandling.

Ovanstående tillgänglighetsmål gäller vuxna patienter. Barn och ungdomar prioriteras alltid först. Inom specialisttandvård kan dock väntetid förekomma även för barn med undantag av prioriteringar. Tillgänglighetsfrågorna är viktiga för hela Folktandvården. För en god tillgänglighet fordras en kompetent personal som känner stimulans i sitt arbete och därmed stannar kvar i sin anställning. Patienternas trygghet garanteras av en hög kompetens och hög grad av empati hos personalen. Folktandvården skall organiseras så att den finns tillgänglig för länets befolkning och dimensioneras så att det råder balans mellan tillgång och efterfrågan. Detta garanteras genom:

- Generösa öppettider
- Akut omhändertagande inom 24 timmar
- Möjlighet till telefonkontakt under klinikernas öppethållande
- Möjlighet till kontakt via internet
- Kompetent personal
- Kontinuitet av vårdgivare

Klinikernas öppettider skall motsvara patienternas önskemål i så hög grad som möjligt. Jouromhändertagandet ska fortsätta på nuvarande välfungerande sätt, där avtal finns med privattandläkarna i länet. Detta gäller både veckojourer samt helgjourer.

Utveckla infrastruktur för god tillgänglighet. Utvecklingen i Blekinge och vår omvärld innebär ett ökat behov av pendling och hållbara godstransporter. Förbättrad infrastruktur och ökad användning av förnybara drivmedel är nödvändig. En digital infrastruktur som når alla är en förutsättning för att vara en del i dagens digitala samhälle

Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden ska arbeta för en utbyggd infrastruktur i Blekinge.

Inriktningsmål – ett hållbart näringsliv

Blekinge ska kännetecknas av ett expansivt och konkurrenskraftigt näringsliv med ett starkt innovationsklimat som involverar näringsliv, utbildningsaktörer, offentlig och ideell sektor.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange måttidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
-			
-			
-			

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Främja innovationer och företagande. För att öka Blekinges innovationsförmåga behöver vi stimulera kreativ samverkan mellan olika kompetenser inom Region Blekinge och befintligt näringsliv. Region Blekinge ska stärka befintliga kluster, science parks och nätverk samt öka internationaliseringen på arbetsmarknaden.

Samtliga nämnder ska utveckla former för att främja innovationer och företagande.

Matcha utbildningsutbudet i Blekinge med näringslivets behov av kompetens. God kompetensförsörjning möjliggör tillväxt i Blekinge. En stor bredd av utbildningsaktörer är viktig för att tillgodose näringslivets behov av arbetskraft.

Regionstyrelsen och Regionala utvecklingsnämnden ska genomföra insatser för att stärka kompetensförsörjningen i Blekinge.

Folktandvården

Folktandvården samverkar med Hermods avseende utbildning av tandsköterskor enligt nationell utbildningsplan. Samarbetet har pågått sedan 2016, Övriga samverkansprojekt står under "Säkrad kompetens försörjning nu och i framtiden"

Perspektivet kvalitet och process

Kvalitets- och processperspektivet belyser områden som påverkar kvaliteten i de tjänster Region Blekinge levererar. För att leverera god kvalitet behövs ändamålsenliga, resurseffektiva och flexibla processer i verksamheten. Genom systematiska behovsanalyser där resultat och kvalitet ställs i relation till behov kan Region Blekinge ständigt förbättra processer och kvalitet i verksamheten.

Inriktningsmål – god kvalitet i Region Blekinges tjänster och samverkansprocesser

Kvaliteten i Region Blekinges verksamheter ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Ledningen ska vara organiserad för att främja god kvalitet och kostnadseffektivitet. Ledningssystem syftar till att skapa en grundläggande ordning och reda i verksamheten för att, så långt det är möjligt, förebygga risker och misstag som kan leda till oönskade resultat.

Folktandvården

Folktandvården i Blekinge har utarbetade vårdprogram med riktlinjer och anvisningar för att minska risker och misstag i vården. Sedan några år finns en vårdutvecklingsgrupp för tandvård, VUT, som har till uppgift att utveckla och förbättra vådrutiner.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange måttidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Antal vårdskador skall minska	2017 13 registrerade vårdskador	Ska minska (< 10 ??)	QlickView
Alla som här rätt till en årlig kostnadsfri munhälsobedömning skall erbjudas och få detta.	43 % (1404) av den berättigade personkretsen (3246) erbjöds, tackade ja och fick MHB 2017	75 %	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut T 99 tills vidare och framöver NAT

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Etablera ett processorienterat arbetssätt. Ett processorienterat arbetssätt innebär en helhetssyn som utgår ifrån kundens/brukarens behov och att utveckla processer som tillgodoser dessa behov samtidigt som de är resurseffektiva och flexibla.

Samtliga nämnder ska identifiera de viktigaste processerna i sin verksamhet.

Folktandvården

Folktandvården i Blekinge har inför 2018 omorganiserat den uppsökande tandvården i Blekinge. Det är numera fyra medarbetare (tre tandhygienister och en tandsköterska) som i samarbete med munhälsosamordnare på tandvårdsförvaltningens stab planerar och genomför både munhälsobedömningar och utbildning för vårdpersonal i hela Blekinge. Syfte med denna ändring var att få en effektivare och kvalitetsförbättrad uppsökande verksamhet med målet att nå ut till fler vårdtagare i den personkrets som har rätt till den kostnadsfria munhälsobedömningen. Den nationella andelen av de som har rätt till årlig munhälsobedömning och får erbjudandet samt att det genomförs är drygt 50 %. Folktandvårdens mål inför 2018 var att förbättra resultatet från

2017 (43 %) till att tydligt överstiga det nationella medelvärde. Målet för 2019 är 75 %. Det är viktigt att påpeka att lyckandet är mer beroende av kommunernas arbete med att erbjuda munhalsobedömning till de vårdtagare som har rätt till detta än av folktandvårdens möjlighet att utföra denna. Folktandvårdens omorganisation kommer dock att förbättra kommunikationen mellan tandvård och regionens hälso- och sjukvårdsaktörer så att alla ansvariga nås av informationen och verkligen inser vikten med att denna munhalsobedömning erbjuds. Personkretsen finns även inom hälso- och sjukvårdsförvaltningens inskrivna patienter.

Omsätta inriktningsbesluten i Framtidens hälso- och sjukvård. Landstingsstyrelsen har fattat inriktningsbeslut om nära vård, koncentration av vård och samverkan. Dessa beslut innehåller förslag som riktar sig till hälso- och sjukvård samt tandvård för att utveckla kvaliteten.

Regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt tandvårdsnämnden ska omsätta inriktningsbesluten i verksamheten.

Folktandvården

Under 2018 har ett nationellt arbete påbörjats med att etablera nationella programområden (NPO) för tandvård som är ett av 19 NPO inom Hälso- och sjukvård under SKL. Folktandvården Blekinge har två representanter i den södra regionens regionala programområde (RPO) som under 2018 blev utvalda att leda den nationella gruppen för tandvård. Dessa RPO skall i sin tur ha lokala programområden (LPO) Inom folktandvården i Blekinge kommer vår ovan nämnda VUT-grupp att bli Blekinges LPO. Syftet med detta arbete är att täcka alla de kunskapsluckor som konstaterats finns såväl inom hälso- och sjukvård som inom tandvård. Arbetet kommer att leda till nationella överenskommelser kring vårdriktlinjer, patientomhändertagande etc.

Inom specialisttandvården finns ämnesföreträdare inom varje specialitet och de har till uppgift att omvärldsbevaka och uppdatera behandlingsmetoder, samt införa och utbilda personalen i nya behandlingstekniker både inom specialist- och allmäntandvård.

Minska patientskador i vården. Patientsäkerhetspolicyns vision är en hälso- och sjukvård utan vårdskador.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och tandvårdsnämnden ska minska patientskador genom ett förebyggande systematiskt och strukturerat arbetssätt.

Folktandvården

Patientsäker vård

Landstinget ska ha en patientfokuserad och kunskapsbaserad vård som är organiserad för patientsäkerhet. Det övergripande målet är färre vårdskador. För att förebygga att vårdskador inträffar ska patientsäkerhetsarbetet fortsätta att fokusera på att:

- stödja ett systematiskt patientsäkerhetsarbete genom att planera, leda, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten
- rapportera och följa upp risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada
- informera och involvera patient och närstående i patientsäkerhetsarbetet
- samverka och säkra informationsutbytet i vårdens övergångar
- säkra läkemedelsförskrivning och hantering bl.a. genom fortsatt arbete med läkemedel och äldre, läkemedelsberättelse och läkemedelsgenomgångar

Folktandvården arbetar ständigt med förbättringar och målet är att antalet avvikelser inom tandvården skall minimeras. Återkommande riskbedömningar skall göras på varje klinik för att fånga upp och förhindra att fel och avvikelser uppkommer.

Hög kvalitet

Hög kvalitet hänger ihop med patientsäker vård. Den tandvård som folktandvården erbjuder skall kännetecknas av hög kvalitet. För att detta skall uppnås krävs i första hand välutbildade och nöjda medarbetare. Modern ergonomisk utrustning, ändamålsenliga lokaler, tillgång till nya behandlingshjälpmedel, en psykosocialt balanserad arbetsmiljö med icke för hög arbetsbelastning är också viktiga kvalitetshöjande faktorer. För hög stress riskerar att leda till sämre arbetsresultat och kan även påverka patientsäkerheten. Risk för misstag i arbetet ökar även vid stor arbetsbelastning och vid sämre fysisk och psykisk arbetsmiljö.

Patientsäkerhetsindex

Folktandvården följer basala hygienrutiner och klädregler som ingår i det patientsäkerhetsindex som mäts och följs upp i landstinget. Generellt brukar Folktandvårdens medarbetare ligga på en hög nivå, men det finns ändå förbättringsmöjligheter bland annat när det gäller användning av skyddsförkläde.

Inriktningsmål – en digitaliserad verksamhet

År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. Blekinge har goda förutsättningar för att bli bäst i Sverige på e-hälsa, men det kräver kraftfulla insatser såväl inom Region Blekinges egna verksamheter som för befolkningen.

Folktandvården

Folktandvården har en historia kring digital utveckling och har legat i framkant när det gäller digital dokumentation inklusive röntgen, samt SMS-påminnelser till patienten.

Folktandvårdens mål är att digitalisera ett flertal tjänster och processer, men då förvaltningen är beroende av journalleverantörer, landstingets IT-avdelning samt 1177.se har denna utveckling inte skett enligt önskad tidplan.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Antal patienter som utnyttjar möjligheterna till av- och ombokning via 1177.se	Nytt mål, ingångsvärde först efter 2019	Skall öka	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental och 1177.se
Antal patienter som kallas via sms	Nytt mål, ingångsvärde först efter 2019	Skall öka	Delårsbokslut mars och augusti, årsbokslut Life Care Dental och 1177.se

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Utveckla digitala tjänster anpassade till befolkningens behov. Landstinget har fastställt en handlingsplan och landstingsdirektören har beslutat om ett e-hälsolyft för att öka utbudet och användningen, samt höja kompetensen, om e-hälsa och digitalisering i verksamheten.

Digitaliseringen innebär både att erbjuda digitala tjänster för att täcka invånarnas behov men även att införa stöd för att driva en effektiv verksamhet inom Region Blekinge. Införandet av ett nytt vårdinformationsstöd är en viktig del för att kunna arbeta processorienterat och vidareutveckla våra arbetssätt inom hälso- och sjukvården, för att kunna erbjuda våra invånare en god och effektiv vård av hög kvalitet.

Samtliga nämnder ska skapa förutsättningar för systematisk verksamhetsutveckling där digitalisering är en integrerad del.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och tandvårdsnämnden ska genomföra ett e-hälsolyft i sina verksamheter.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska förbereda för införandet av ett nytt vårdinformationsstöd.

Folktandvården

Folktandvården har sedan något år tillbaka en väl fungerande hantering av påminnelser via sms. Det har sedan 2016 diskuterats med journalleverantörer och IT-enheten samt delvis 1177.se, oftast via journalleverantörer om att vidareutveckla denna digitala service till våra patienter. Det som är på Folktandvårdens önskelista och som måste prioriteras för att vi fortsättningsvis skall upplevas som en modern attraktiv organisation både för patienter och för medarbetare är:

- Tydlig och uppdaterad information på 1177.se både generell(tandvårdsinformation) och lokal(tillgänglighet kliniker) inklusive möjligheter att individuellt hantera egna frågor beställningar och kontroller med hjälp av e-legitimation.
 - Kunna följa mina bokade tider
 - Av- och ombokningar
 - Hantera frisktandvårdsavtal, om – nyteckning
 - Nybokningar
 - Tillgång till egen journal (ingen hög prioritet nu)
- Betalning via Swisch
- Kassakopplade betalterminaler
- Prodentus; digital kommunikation mellan tandläkare och tandtekniska laboratorier
- Internetbank
- Bättre QlikView-kompetens och resurser både inom regionen och inom egen förvaltning.
 - Målgrupp både tandvårdsledning, chefer och ledare samt medarbetare
- Nytt administrativt system för tandvård (NAT). Inloggning via SIHTS-kort. *

* Upphandling pågår tillsammans med Västmanland. Systemet kommer att möjliggöra en digital kommunikation mellan tandvård (folktandvård och privattandvård) och kommunala vårdenheter och vårdenheter både inom regionen och privat samt Tandvårdsförvaltningens beställarenhet. NAT kommer att administrera både tandvård för barn och unga vuxna och tandvård som led i sjukdom inkl nödvändig tandvård och uppsökande tandvård.

Etablera en regiongemensam utvecklings- och innovationsstrategi. För att etablera en digitaliserad verksamhet behövs en gemensam strategi och väl beskrivna processer inom området.

Regionstyrelsen ska ta fram en organisationsgemensam utvecklings- och innovationsprocess som främjar digitaliseringen i Region Blekinge.

Regionstyrelsen och Regionala utvecklingsnämnden ska gemensamt ta fram en digitaliseringsstrategi för Blekinge.

Perspektivet kompetens

Kompetensperspektivet omfattar målsättningar för att Region Blekinge ska ha den kompetens som behövs för att bedriva verksamheten. Perspektivet omfattar också målsättningar för utvecklingen av kompetensen i Blekinge för att fullfölja visionen.

Inriktningsmål – ett engagerat medarbetarskap

Region Blekinge som arbetsgivare behöver skapa goda förutsättningar för alla medarbetare att kunna bidra och utvecklas. Viktiga delar i förutsättningarna är att alla medarbetare känner ett ägandeskap för vision och mål, samt att målen bryts ner från övergripande nivå till de olika organisationsnivåerna och hela vägen till den enskilde medarbetaren.

Medarbetarna har ett stort ansvar för sin egen kompetensutveckling och i överenskommelse med sin chef ska denna planeras, genomföras och utvärderas utifrån den kompetens som behövs utifrån att verksamheten ska nå sina mål.

En god arbetsmiljö och en väl fungerande verksamhet utgår från medarbetarnas engagemang och delaktighet. Genom dialog och samverkan som utgår från arbetsplatsens frågor om verksamheten och dess utveckling samt frågor om arbetsmiljö och hälsa skapas möjlighet till delaktighet och inflytande för medarbetarna.

Folktandvården

Folktandvården skapar och bibehåller ett engagerat medarbetarskap genom att tydligt kommunicera förvaltningens vision och mål. Med hjälp av kompetensförsörjningsplaner på avdelnings- och verksamhetsnivå skapas en total bild av förvaltningens kompetensbehov. I det årliga medarbetarsamtalet bryter chef och medarbetare ner verksamhetens mål till individuella mål för medarbetaren så det blir tydligt vilka förväntningar som finns. Medarbetarsamtalet utmynnar i en individuell utvecklingsplan som tydliggör hur medarbetaren ska utvecklas tillsammans med verksamheten. Att vara tydlig för medarbetarna med vad förvaltningen behöver nu och i framtiden vad gäller kompetens och personliga egenskaper skapar engagerade medarbetare. Genom att medarbetaren blir sedd för den man är och vilka kompetenser och färdigheter man besitter eller kan tillförskaffa sig bidrar folktandvården till en verksamhet som klarar de utmaningar vi har och står inför.

Folktandvården avsätter kompetensutvecklingsmedel både på avdelnings- och individuell nivå. De individuella utvecklingsmedlen styr medarbetaren till stor del själv över vilket stimulerar till ett extra engagemang i den individuella kompetensutvecklingen i verksamheten. Att handleda nyutexaminerade medarbetare skapar engagemang även det och bidrar till verksamheten på ett positivt sätt. Möjlighet till vidareutbildning såsom ST-platser, specialistutbildning för tandsköterskor skapar också ett engagerat medarbetarskap som bidrar till att förvaltningen behåller sina medarbetare och attraherar nya.

Dialog och samverkan kring arbetsmiljöfrågor är en stående punkt på folktandvårdens mötesagendor och vi arbetar aktivt med och följer upp vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Då Folktandvårdens medarbetare har fysiskt ansträngande arbetsställningar med mycket stillasittande och statiskt arbete, är det viktigt både med friskvård och förebyggande massage för att förhindra belastnings-/förslitningsskador och korttidssjukdom pga. muskel- och ledsmärtor.

Folktandvården kommer att fortsätta påverka samtliga medarbetare att fler använder befintligt friskvårdsbidrag inklusive förebyggande massage. Detta kommer göras genom att kontinuerligt informera om friskvårdsbidraget samt möjligheten till förebyggande massage.

Folktandvården fortsätter att arbeta för en höjd friskvårdsersättningen för samtliga medarbetare. Målsättningen är att få fler medarbetare att påbörja den viktiga regelbundna friskvården för att minimera framtida belastnings- och arbetsrelaterade skador. Förvaltningen kommer fortsätta arbeta för att sänka sjukfrånvaron bl a genom att se över rutinerna för sjukfrånvaro- samt rehabilitering och därmed öka tillgängligheten för våra patienter.

När strukturerna i tandvårdssverige förändras och det råder kompetensbrist behövs det nya arbetssätt, både för att möta vårdbehovet och vara en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen arbetar med att ta fram ett förslag till ny arbetstidsmodell. En modell som innebär en ökad konkurrenskraft för tandvården i Blekinge där medarbetare i större utsträckning stannar kvar. Vidare bidrar modellen till en ökad tillgänglighet, bättre arbetsmiljö, sänkt sjukfrånvaro och attraherar fler att ta anställning hos oss.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
HME-index	Resultat 2018	Lika eller högre än 2018	Årsbokslut, enkät
Del-index Styrning (HME)	Resultat 2018	Lika eller högre än 2018	Årsbokslut, enkät
Del-index Ledarskap (HME)	Resultat 2018	Lika eller högre än 2018	Årsbokslut, enkät
Arbetsmiljöindex	Resultat 2018	Lika eller högre än 2018	Årsbokslut, enkät
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i procent 2018	Ska minska	Delårsbokslut, Blues

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Utveckla kompetens inom mål- och processorientering. Det innebär att målen behöver formuleras så tydligt att varje medarbetare kan förstå sin del i helheten. Processer utformas utifrån ett gränsöverskridande helhetsperspektiv så att de tillgodoser behoven för de vi finns till för.

Samtliga nämnder ska öka kompetens inom mål- och processorientering hos sina medarbetare.

Folktandvården

Folktandvården ska utveckla kompetens inom mål- och processorientering genom att verksamhetens mål och processer formuleras och förankras så att varje medarbetare förstår sitt bidrag till verksamheten.

Utveckla kompetens i personcentrerat förhållningssätt. Kärnan i personcentrering är att lyssna på och bekräfta en persons berättelse eller upplevelse, etablera ett partnerskap och dokumentera detta. Personen kan vara en patient, närstående, chef, medarbetare, samarbetspartner eller kollega.

Samtliga nämnder ska utveckla kompetens i personcentrerat förhållningssätt.

Folktandvården

Förvaltningen strävar efter att utveckla våra team till att bli effektivare och samtidigt skapa en hälsosam, trevlig, trygg och öppen arbetsmiljö som även kommer alla våra patienter till del genom ett gott omhändertagande och ett trevligt bemötande. Folktandvårdens mål är också att göra patienten mer delaktig i sin vård och genom motiverande samtal skapa förståelse för vad den enskilda patienten kan göra för att skapa och bibehålla en bra munhälsa över tid.

Utveckla kompetens i personcentrerat förhållningssätt görs via Landstingets ledarskola där personcentrerat förhållningssätt är en del av utbildningen.

Utveckla digital kompetens. Innebär att ställa om och matcha medarbetarnas kompetens för att möta den digitala utvecklingens möjligheter.

Samtliga nämnder ska öka den digitala kompetensen hos sina medarbetare.

Folktandvården

Digitala lösningar ökar i samhället och i vår förvaltning. Folktandvården vill ligga i framkant och detta gör att medarbetare utmanas i användandet av nya tekniker och däribland digitala lösningar. Att komplettera riktlinjen för medarbetarsamtalet med frågeställningar kring digital kompetens är ett sätt att öka kunskapen.

Inriktningsmål – säkrad kompetensförsörjning nu och i framtiden

Näringsliv och offentliga organisationer behöver ha god tillgång till kompetent arbetskraft. En tillväxtdrivande faktor för Blekinges företag och organisationer är att attrahera rätt kompetens. En säkrad kompetensförsörjning skapar förutsättningar för den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa. Region Blekinge ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och ett attraktivt län för utbildning och arbete. En viktig framgångsfaktor är samverkansformer och arenor för samverkan för att kunna planera för och matcha behov och tillgång av kompetens.

Folktandvården

Folktandvården står inför stora pensionsavgångar och därför av stor vikt bedriver ett strukturerat arbete med rekrytering och kompetensutveckling för individ, grupp och organisation. Den externa rörligheten kommer troligen öka då det råder brist på tandvårdskompetens, främst tandläkare, och konkurrensen ökar.

Folktandvårdens verksamhet kräver hög kompetens inom samtliga yrkeskategorier och stor vikt läggs vid kompetensutveckling. Medarbetare uppmuntras till utveckling och ges möjlighet att påverka sina arbetsuppgifter och sin arbetssituation vilket bidrar till att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Verksamheternas kompetensförsörjningsplaner ligger till grund för vilka kompetensområden som ska ligga i fokus. Utöver detta har respektive medarbetare en individuell utvecklingsplan.

I förvaltningen finns en personalutvecklingsgrupp som arrangerar kurser och seminarier, externa som interna. Förvaltningen samverkar med flera lärosäten och forskningsprojekt i kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingssyfte. Detta stärker även organisationen som attraktiv arbetsgivare samt att erbjuda Blekinges befolkning det bästa tandvårdsalternativet.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Andel avdelningar som har en dokumenterad kompetensförsörjningsplan	Utfall 2018	100 %	Manuell uppföljning vid del- och helår
Antal utbildningsdagar per årsarbetare	Antal dagar 2018	9 dagar för 2019	Delårs- och årsbokslut 2019, Heroma & Blues

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Säkra kompetensförsörjningen för Region Blekinge som arbetsgivare. Centrala faktorer för kompetensförsörjning är förmågan att hantera förändring och utveckling, en strukturerad planering för att kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare för regionens verksamheter samt en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder ska ta fram kompetensförsörjningsplaner för sin verksamhet.

Folktandvården

Förvaltningens kompetensförsörjningsplaner ligger till grund för vilka satsningar som ska göras.

Samverka för att möta kompetensbehovet i Blekinge. Analyser för att öka kunskapen om hur det ser ut i Blekinge när det gäller kompetensförsörjning behöver tas fram i samverkan med kommuner, näringsliv och ideella sektorn. Det behövs också samverkan när det gäller strategiska aktiviteter inom området.

Regionala utvecklingsnämnden ska genomföra intentionerna i kompetensförsörjningsstrategin för Blekinge.

Perspektivet miljö och hållbarhet

I perspektivet miljö och hållbarhet anges målsättningar för hur Region Blekinge ska bidra till en utveckling som skapar hållbara livsmiljöer i länet.

Inriktningsmål – En hållbar verksamhet

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Giftfria leksaker	Årsbokslut 2018	Giftfria väntrum	FTV nyckeltal. Insamling per klinik inför årsbokslut
Klimatpåverkan	Årsbokslut 2018	Minska klimatpåverkan jämfört med 2018	FTV nyckeltal. Insamling per klinik inför årsbokslut
Mängden brännbart avfall.	Årsbokslut 2018	Minska med 3 % jämfört med 2018	FTV nyckeltal. Insamling per klinik inför årsbokslut
Pappersförbrukning	Årsbokslut 2018	Minska med 5 % jämfört med 2018	FTV nyckeltal. Insamling per klinik inför årsbokslut
Utsläppsmängd lustgas	Årsbokslut 2018	Minskas genom införande av reningsapparat	FTV nyckeltal. Insamling per klinik inför årsbokslut

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Arbeta systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar. Ett systematiskt arbetssätt är en förutsättning för att skapa hållbara livsmiljöer.

Samtliga nämnder ska utveckla ett systematiskt arbetssätt utifrån miljöledningsstandarden ISO 14001:2015.

Folktandvården

Miljöcertifiering av hela Folktandvården

I vårt dagliga arbete hanteras en del mer eller mindre miljöfarligt avfall. Det är av stor vikt att alla medarbetare arbetar efter landstingets mål samt genom att följa de föreskrifter som finns för handhavandet av riskavfall, läkemedelsrester etc. och gör så att Folktandvården i så liten utsträckning som möjligt påverkar vår miljö negativt. Sedan tidigare har samtliga kliniker arbetat efter ett ledningssystem med ständiga, systematiska miljö- och hållbarhetsförbättringar för att minska miljöpåverkan. Miljöarbetet vid Folktandvårdens kliniker leds av tandvårdsförvaltningens miljösamordnare tillsammans med de utbildade miljöombuden som finns på varje klinik. Folktandvården har den 10 mars 2018 varit miljöcertifierade under 3 års period enligt ISO 14001:2004. Under innevarande år har arbetet pågått att arbeta om ledningssystemet efter en ny standard ISO14001:2015. I september 2017 gjordes en internrevision mot den nya standarden och i början på 2018 gjordes det en extern revision av revisionsfirma för en ny 3 års period. Folktandvården samarbetar avseende interna revisioner med primärvården och reviderar förvaltningarna gemensamt.

Folktandvården miljömål 2018 (2018-2020)

- Folktandvården skall fortsätta arbeta för att minska klimatpåverkan.
- Giftfria leksaker i väntrum och som gåvor.
- Mängden brännbart avfall skall minska med 3 % per år.
- Pappersförbrukningen skall minska med 5 %.
- Utsläppsmängden lustgas ska minska genom införande av reningsapparatur under 2018.

Beslut togs under hösten 2017 att avsluta miljömålet antibiotikaföreskrivning, då målet var uppnått under den planerade perioden. Dock kommer antalet uthämtade antibiotikarecept övervakas och mätas, samt kommer utbildningar hållas för att föreskrivningarna även fortsättningsvis görs enligt de rekommendationer och riktlinjer som finns.

För att minska klimatpåverkan kommer Folktandvården att

- Minska andelen tjänsteresor med privatbil med 10 % år
- Mäta elförbrukning vid klinker där det går att mäta
- Mäta totala mängden tjänsteresor
- Öka andelen resor med bilpoolsbilar

Målet att minimera mängden giftfria leksaker innebär att Folktandvårdens kliniker kommer att ta bort alla gamla leksaker från väntrum och att köpa in giftfria leksaker och "give aways".

Sugsystem och amalgamavskiljare

Samtliga klinikers sugrum, där avskiljning av amalgam sker, inspekteras årligen och prov tas i samband med denna avseende kvicksilverinnehåll i det avloppsvatten som lämnar våra kliniker. Folktandvården har sedan 2015 arbetat med miljöförbättrande åtgärder för att minska utsläppsvärden för kvicksilver från våra sugrum. I västra delen har tre av fyra kliniker driftsanerat sina sugsystem. Den fjärde kliniken har under 2018 att flytta in i nya lokaler i samma byggnad. I samband med detta renoverades och sanerades sugrummet i den gamla delen och ersattes av nya rödrdragningar och ny sugrumsutrustning med ny teknik som förbättrar deras reningskapacitet. Ytterligare utbyte av gamla rördelar planeras på Sölvesborgskliniken. Folktandvården i Olofström kommer inom något år att få nya lokaler och därmed ny teknik och utrustning för amalgamavskiljning.

En utvärdering av utsläppsvärden i västra delen, efter dessa insatser, kommer att vara vägledande för hur vi kan gå vidare för att förbättra även kliniker med gamla lokaler i östra Blekinge.

Vattenkvalitet och bakterieprovtagning

Folktandvårdens miljösamordnare ansvarar och följer även upp de regelbundna bakteriologiska provtagningar som görs på det inkommande vattnet till de tandläkarutrustningar som finns på våra kliniker (drygt 130 st). Vi strävar efter att alla klinikers utrustningar ska hålla samma kvalitet som dricksvatten. Denna kontroll av vattenkvalitet ska göras årligen för att säkerställa detta mål. Nya behandlingsstolar med ny reningsteknik planeras för flertalet klinikers behandlingsrum under 2018 och 2019.

Digital avtrycksteknik

Under 2017 infördes digital avtrycksteknik inom delar av specialisttandvården. Tekniken innebär att avtryck och avgjutningar görs digitalt och medför en mindre belastning på miljön genom att konventionella metoder som att använda plast och gummibaserat avtrycksmaterial för att framställa modeller av gips inte längre behöver användas. Planen är att införa tekniken även inom ortodontin och de större allmäntandvårdsklinikerna.

Nyckeltal

Nyckeltal rapporteras årligen från alla kliniker och sammanställning finns alltid i folktandvårdens årliga bokslutsrapport. Viss förbrukning följer vi upp varje tertial.

Folktandvårdens nyckeltal uppdateras regelbundet i samband med våra miljörevisioner. De värden som vi de senaste åren har följt upp avser:

- Brännbart avfall, kg
- Farligt avfall, amalgamhaltigt, g
- Giftfria leksaker
- Handskar, nitril
- Handskar, latex
- Handskar, vinyl
- Kopieringspapper
- Lustgas
- Plastmuggar
- Sopsäckar, plast
- Stickande/skärande
- Tjänsteresor med privatbil km
- Torky

Nyckeltalen är kopplade till våra miljömål.

Utfasningslista

Folktandvården arbetar aktivt med att fasa ut material som är olämpliga ur miljö- och hälsöhänsyn.

Ta hänsyn till hållbarhet i beslut och utvecklingsinsatser. En stor del av Region Blekinges miljöpåverkan orsakas genom de beslut som tas i verksamheten.

Samtliga nämnder ska införa rutiner för att säkerställa att hållbarhetshänsyn tas i relevanta beslut och utvecklingsinsatser.

Minska verksamhetens miljöbelastning. Region Blekinge bedriver en omfattande verksamhet med potentiell miljöpåverkan. Verksamheten har därför särskilt ansvar och möjlighet att bidra till en minskad miljöbelastning.

Samtliga nämnder ska implementera relevanta delar av Region Blekinges miljö och hållbarhetsplan.

Regionstyrelsen ska revidera miljö- och hållbarhetsplanen för Region Blekinge.

Folktandvården är sedan 2014 miljöcertifierade.

Perspektivet ekonomi

Ekonomiperspektivet omfattar målsättningar för att verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning, kostnadskontroll och långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Inriktningsmål – ekonomi med god kostnadskontroll

För att kunna bedriva den verksamhet vi vill ha måste vårt arbete vara rationellt och effektivt. Införandet av nya metoder, verksamheter och investeringar får inte ske utan politiska beslut. Förändringar och omställningar inom verksamheten ska göra att gamla metoder och arbetssätt fasas ut och resurser omfördelas utan kostnadsökningar.

En god kostnadskontroll innebär bland annat att förhindra att tillfälliga intäkter genererar kostnader som inte kan påverkas på kort sikt. Budgeten är regionens sätt att prioritera de begränsade resurserna inom verksamheten. En god kostnadskontroll är nödvändig för att de budgeterade ramar som beslutats av fullmäktige ska kunna följas. För att på längre sikt skapa förutsättningar för budgetföljksamhet måste regionen därför ha kontroll över kostnaderna.

Folktandvården

Folktandvården ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Förståelsen kring hur olika vårdprocesser påverkar det ekonomiska utfallet skapar förutsättningar för en hög kostnadsmedvetenhet och betydelsen av att debitera korrekt för utförd vård, vilket sammantaget påverkar resultatet positivt.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Budget i balans	Ej relevant.	Minst +/-0	Delårs- och årsbokslut 2019 Raintance
Verksamhetens nettokostnadsutveckling	Ej relevant.	Lika eller lägre nettokostnadsutveckling än i gällande budget	Delårs- och årsbokslut 2019 Raintance
Intäkt per lönekrona	Ej relevant	Intäkt per lönekrona ska vara minst 210 % inom ATV	Delårs- och årsbokslut 2019 Raintance och manuell beräkning
Utförd patienttid av arbetad tid för tandläkare inom allmäntandvården	Ej relevant	Andelen utförd patienttid av arbetad tid för tandläkare inom allmäntandvård skall vara 65 % vid 2019 års utgång	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental och Heroma
Utförd patienttid av arbetad tid för tandläkare inom specialisttandvården	Ej relevant	Andelen utförd patienttid av arbetad tid för tandläkare inom specialisttandvård skall vara 52 % vid 2018 års utgång	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental och Heroma
Utförd patienttid av arbetad tid för tandhygienister inom allmäntandvården	Ej relevant	Andelen utförd patienttid av arbetad tid för tandhygienister inom allmäntandvård skall vara 60 % vid 2018 års utgång	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental och Heroma

Indikator	Ingångsvärde (ange mätpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Intäkt i förhållande till utförd vuxen patienttid, tandläkare (kr/tim) inom ATV	Ej relevant	Medeltimintäkten för tandläkare inom ATV skall uppgå till minst 2 300 kr/tim.	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental
Intäkt i förhållande till utförd vuxen patienttid, tandläkare (kr/tim) inom STV	Ej relevant	Medeltimintäkt för tandläkare inom STV skall uppgå till minst 2 850 kr/tim.	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental
Intäkt i förhållande till utförd vuxen patienttid, tandhygienist (kr/tim) inom ATV	Ej relevant	Medeltimintäkt för tandhygienist inom ATV skall uppgå till minst 1 300 kr/tim.	Delårs- och årsbokslut 2019 Lifecare Dental

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Följa budget i samtliga verksamheter. Fullmäktiges beslutade budget innebär krav att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramar som tilldelats. Det innebär ett ständigt behov av utveckling och effektivisering för att samtidigt möta ökade behov och nå uppsatta mål.

Samtliga nämnder ska bedriva en verksamhet med ekonomi i balans.

Folktandvården

Budget i balans

En budget i balans förutsätter kontroll på kostnadsutvecklingen samtidigt med säkerställande av nödvändig intäktsnivå.

Kostnadskontroll. Förändrad demografi och den tekniska utvecklingen är kostnadsdrivande för flera av Region Blekinges verksamheter. För att möta den utvecklingen krävs insatser för att minska kostnadsnivån.

Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka kostnadskontrollen.

God kostnadskontroll

De två viktigaste områdena för Folktandvården att ha kontroll över när det gäller kostnaderna, är att upphandlingar görs till ”rätt” prisnivå utan att kvaliteten blir lidande. De två största kostnadsposerna är dentala förbrukningsartiklar och tandtekniska tjänster. Här har Folktandvården upphandlade avtal med bra prisnivå till god kvalitet.

Ett annat större område rör personalens kompetensutveckling. Folktandvården kommer att fortsätta sin satsning på kompetensutveckling av personalen för att säkerställa befintlig kompetensnivå genom att öka kompetensen hos nyare medarbetare som ersätter pensionsavgångar samt öka kompetensen hos personalen i övrigt för att kunna följa med i utvecklingen, vilket är en absolut nödvändighet med tanke på att konkurrensen nu är ännu hårdare med tanke på den nationella tandläkarbrist som råder. Med Folktandvårdens kompetensförsörjningsplaner och modell för kompetensutvecklingsmedel, har Folktandvården dock mycket god kontroll över dessa kostnader.

När det gäller de interna tjänsteköpen i landstinget utgör dessa en stor andel av de totala kostnaderna. Här kan kostnadsnivån endast påverkas när det gäller köpta volymer.

Intäktskontroll. Förväntade intäkter måste säkerställas för att sammantaget kunna leva upp till en ekonomi i balans.

Samtliga nämnder ska säkerställa att förväntade intäkter erhålls.

Utöver att ha en god kostnadskontroll måste Folk tandvården bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Det innebär att förutom att hålla nere kostnadsnivån gäller det även att hitta olika resultatförbättrande åtgärder i verksamheten som även kan öka intäkterna. För detta krävs en aktiv ekonomistyrning med relevanta nyckeltal.

Folk tandvården har under många år arbetat utifrån riktlinjerna för Barntandvård i Blekinge. Riktlinjerna anger bland annat hur ofta och till vilken personalkategori barn och unga ska kallas för undersökning, dels för att ha kontroll över tandhälsan och dels för att se till att tillgänglig behandlingstid fördelas korrekt mellan barn och vuxna patienter, så att debiterbar vuxentid blir optimal. Utöver dessa riktlinjer finns även debiteringsanvisningar som ska säkerställa att jämlik vård med korrekt debitering görs samt att tandvårdstaxan används så nödvändig intäktsnivå uppnås.

Intäkt per lönekrona

Ett sätt att mäta den inre effektiviteten är att följa upp måttet intäkt per lönekrona. Måttet speglar graden av effektivitet när det gäller arbetssätt och valet av personalstruktur. Eftersom Folk tandvårdens verksamhet till större delen finansieras med patientavgifter via tandvårdstaxan, är det av intresse att se till så att intäktsnivån täcker lönekostnadsnivån med god marginal till övriga kostnader för verksamheten. Målet bör vara 210 %.

Utförd patienttid per arbetad tid

Ett relevant nyckeltal är någon form av produktivetsmått, ett sätt att mäta prestationer i förhållande till resursförbrukning. Ett sådant mått är utförd patienttid i förhållande till arbetad tid. Den debiterbara tiden, dvs. utförd patienttid i förhållande till arbetad tid, bör vara minst 65 % för tandläkare och minst 60 % för tandhygienister inom allmäntandvården samt 52 % för tandläkare inom specialisttandvården.

Medeltimintäkt

Folk tandvårdens mål är att alla kliniker, både inom allmäntandvård och inom specialisttandvård, som produktionsintäkt skall uppnå en medeltimintäkt som motsvarar minst 2 300 kr för tandläkare och minst 1 300 kr för tandhygienist inom allmäntandvård och minst 2 850 kr för övertandläkare inom specialisttandvården.

Inriktningsmål – långsiktig ekonomisk planering

Att Region Blekinges verksamheter bedrivs med långsiktig ekonomisk planering gör det möjligt att möta framtidens utmaningar och eventuella konjunkturnedgångar. Det finns ett ökande investeringsbehov i verksamheten vilket ställer krav på att beslutad investeringstakt följs. En del i en långsiktig ekonomisk planering är graden av självfinansiering av investeringar.

Region Blekinge förfogar över finansiella medel i form av likvida medel och pensionsplaceringar. Region Blekinge ska genom långsiktig ekonomisk planering säkerställa att likvida medel och pensionsplaceringar förvaltas på ett effektivt och säkert sätt.

Folk tandvården

Folk tandvårdens verksamhet skall bedrivas på ett sådant sätt att långsiktig ekonomisk planering är möjlig. Det innebär att verksamheten endast enstaka år bör visa ett resultat utan överskott, eftersom Folk tandvården med sina förväntade positiva resultat, måste kunna finansiera

kommande investeringsbehov och eventuella tillfälliga kostnader för verksamhetsutveckling till den del som inte är landstingsfinansierad samt att i förekommande fall kunna uppfylla det återställningskrav som finns i de fallen om verksamheten av någon anledning skulle visa underskott något år.

Indikator

Indikator	Ingångsvärde (ange mättidpunkt)	Målvärde	Uppföljning: frekvens och källa
Resultat i förhållande till omsättning	Ej relevant	Rörelsemarginalen skall vara positiv	Årsbokslut, Raintance och manuell beräkning

Rörelsemarginalen ska vara positiv

Eftersom Folk tandvården från och med 2014 har en egen balansräkning och därmed ansvar för sitt långsiktiga resultat, vilket innebär att Folk tandvården ska kunna finansiera kommande investeringar och tillfälliga ökade kostnader i samband med till exempel verksamhetsutveckling, införde Folk tandvården målet rörelsemarginal. Det svåra nationella vakansläget som råder i landet, gör dock att sannolikheten är mycket stor att intäktsnivån endast i bästa fall kommer att täcka kostnaderna, därav målvärdet för 2019. Det som ytterligare minskar möjligheterna till ett positivt resultat är att åldersgränsen för fri tandvård ytterligare höjs med en åldersgrupp från och med 2019 till 23 år, vilket innebär mindre debiterbar vuxentandvård och därmed lägre intäkter. De landstingsersättningar som ingår i den organiserade barntandvården innebär i bästa fall kostnadstäckning för den utförda vården. En förutsättning för att målet ska kunna uppnås är att Folk tandvårdens vakansläge när det gäller tandläkartjänster avsevärt förbättras under 2019.

Insatsområden/uppdrag som bedöms viktiga för att nå en god måluppfyllnad:

Följa planerad investeringstakt. Fullmäktige beslutar om den plan för investeringar som ska gälla för Region Blekinge. Att följa den beslutade planen innebär att Region Blekinge står rustade för framtiden.

Samtliga nämnder ska säkerställa att den beslutade investeringsplanen följs.
--

Folk tandvården

Under förutsättning att i förekommande fall behov av upphandling inte försenas, kommer Folk tandvården att kunna genomföra planerade investeringar.

Budget

Plan och budget är Region Blekinges huvudsakliga styrinstrument och ska vara styrande på alla nivåer i organisationen. Budgetprocessen ska ha tydligt planeringsfokus och det ska finnas samstämmighet mellan verksamhetens uppdrag och budgetram.

Respektive förvaltning ska i samband med verksamhetsplanen upprätta en budget för verksamheten inför varje verksamhetsår. Nämndernas och förvaltningarnas budgetram ska vara lika med den ram som tilldelats av fullmäktige, specificerat på intäkter, personalkostnader, driftskostnader och avskrivningar. Budgetramarna finns i direktivet.

Förvaltningarna ska utöver att upprätta en budget för verksamheten även redovisa de interna överenskommelser som gjorts mellan förvaltningar/nämnder.

Beställarverksamhet för tandvård

Höjd åldersgräns för fri tandvård - lagändring från och med 2017

I Folktandvårdens uppdrag ingår, förutom att bedriva vuxentandvård, tandvård för patienter med särskilda behov och specialisttandvård för barn och vuxna, även ansvar för den organiserade barn- och ungdomstandvården i länet. Från och med 2017 gjordes en ändring i tandvårdslagen och lagen om statligt tandvårdsstöd. Beslutet innebär att landstingen ska tillhandahålla avgiftsfri tandvård till patienter 20-23 år. Införandet av den höjda åldersgränsen för avgiftsfri tandvård sker/har skett enligt följande:

2017 20-21 år

2018 22 år

2019 23 år

Förändringen innebär ökade kostnader för barnkapitation till både Folktandvårdens kliniker och privattandvården som har tecknat avtal med landstinget inom den organiserade barntandvården. Kostnadsökningen ska finansieras med ökat statsbidrag till landstingen, som beräknas på andelen folkbokförda patienter i länet i förhållande till antalet i riket. Risk finns för underfinansiering, eftersom underlagen i utredningen visar på en för god tandhälsa med ett lägre behandlingsbehov med tanke på alla nyanlända patienter som över lag har en sämre tandhälsa samt ett ökat behov av specialisttandvård på grund av fler antal barn. TLV och SKL har fått underlag på utförd behandling från samtliga landsting för att göra en uppföljning landstingens kostnader jämfört med det statsbidrag som landstingen fått.

Storleken på Blekinges barnkapitation baseras på analys av många års behandlingsstatistik på barn listade hos både Folktandvården och privata vårdgivare jämfört med både behandlingstid och tandstatus med hänsyn taget till riktlinjerna i Barntandvård i Blekinge. Riktlinjerna är framtagna av pedodontist och anger relevant vårdnivå utifrån tandhälsa och ålder baserat på vetenskap och beprövad erfarenhet. I samband med den höjda åldersgränsen har riktlinjerna reviderats.

Tandvård avseende patienter med särskilda behov

Detta är tandvård som finansieras med statsbidrag och där patienten själv betalar 150 kr för allmäntandvård och 300 kr för specialisttandvård per besök. De olika grupperna är:

- Uppsökande och nödvändig tandvård för patienter som omfattas av LSS med stort omvårdnadsbehov

- Tandvård som led i kortvarig sjukdomsbehandling t ex patienter som behöver infektionssaneras inför cellgiftsbehandling
- Tandvård till långvarigt sjuka med särskilda sjukdomsdiagnoser med läkarintyg

Enligt statistik från SKL kommer kostnaderna för denna vård att öka, eftersom det fortfarande är ett stort antal patienter som har rätt till denna tandvård, men som ännu inte fått den.

Kompetensförsörjning specialisttandläkare – lagstadgat krav

Enligt tandvårdslagen (1985:125) har landstingen ansvar för att planera tandvårdsverksamheten med utgångspunkt i befolkningens behov och erbjuda en god tandvård till dem som är bosatta i länet. I Folktandvårdens uppdrag ingår befolkningsansvar med sistahandsansvar och områdesansvar för barn och vuxna som till exempel skolinformation med fluorsköljning, rätt till tolk avseende patienter som fått uppehållstillstånd och läkemedel. I det så kallade folktandvårdsspecifika uppdraget ingår även att planera och ansvara för kompetensförsörjningen i länet inom specialisttandvård. Specialisttandvården är remiss- och konsultationsinstans för både Folktandvårdens kliniker, privata vårdgivare och sjukvården.

Efter att ha omorganiserat och under några år lyckats bemanna och bygga upp en modern specialistorganisation, är det nu viktigt att fortsätta denna positiva utveckling. Folktandvården i Blekinge har under de senaste åren arbetat aktivt med olika behållar- och rekryterastrategier, som är ett av Folktandvårdens fyra strategiska fokusområden, vilket är en del av förklaringen till denna framgång. Utmaningen blir nu att bibehålla storleken på specialisttandvården med det antal specialisttandläkare som nu finns. Många av Folktandvårdens specialisttandläkare har passerat sextio år och är således nära pensionsåldern. För att säkerställa tillgången på specialisttandläkare har därför ett antal ST-platser behövt tillsättas.

Alla landsting betalar solidariskt till nationella ST-platser. Men oftast är det svårt att få tillgång till en sådan plats, eftersom konkurrensen är mycket hård. Fördelen med en egenfinansierad ST-plats framför en nationell plats är att vi själva kan bestämma vem som ska specialistutbildas. Fördelen är också att större delen av utbildningen kan ske på hemmaplan. Dessutom kan möjligheten att få vidareutbilda sig till specialist ses som en behållarstrategi. Under 2016 har två ST-platser köpts, en inom käkkirurgi och en inom orofacial medicin. Under 2017 planerades för tre ST-platser, en inom oral protetik, pedodonti och bettfysiologi, för att framöver kunna ersätta kommande pensionsavgångar. Alla tre specialistutbildningar har pågått under 2018. Under 2019 planeras för start av en ST-utbildning inom ortodonti. En specialistutbildning är i genomsnitt tre år.

För övrigt kan sägas att beslut om dessa ST-platser är strategiskt viktigt för hela Folktandvårdens verksamhet, eftersom det gör allmäntandvården till en mer attraktiv arbetsplats om tillgång till en väl fungerande specialisttandvård finns att tillgå för till exempel snabb konsultation, möjlighet till auskultation för att kompetenshöja sig eller handledning på den egna kliniken. Dessutom ingår kursgivning i specialistuppdraget, vilket innebär att Folktandvårdens specialisttandläkare kan hålla interna kurser för hela länets allmäntandläkare, både inom Folktandvården och inom privattandvården.

Köp av utomlänsvård inom ortodonti

Folktandvården har under 2017 och 2018 utan framgång försökt rekrytera fler ortodontister för att kunna möta det vårdbehov som finns, så att inte köerna ytterligare ska öka. Förutom att den höjda åldersgränsen för fri tandvård innebär att fler patienter har rätt till ortodontibehandling, har antalet asylsökande patienter som fått uppehållstillstånd bosatt sig i Blekinge, vilket inneburit att vårdköerna ökat med ca 100 patienter sedan 2016. Hittills har inte kösituationen påverkat behandlingsresultat eller patientsäkerhet, utan alla högprioriterade fall har kunnat omhändertas. Men om köerna fortsätter att öka, kan risk finnas att patientsäkerheten negativt påverkas för

patienter i de lägre priogrupperna. Risk finns att Folktandvården kommer att ha behov av att remittera patienter till grannlandstingen, vilket innebär att kostnaderna för utomlänsvård kommer att öka.

Folktandvården

Folktandvårdens kliniker

Folktandvårdens verksamhet taxefinansieras (patienter och Försäkringskassan) och landstingsfinansieras med ersättningar beskrivna enligt ovan.

Budget 2019

Resultatbudgeten för 2019 avseende verksamhetens kostnader för löner till personal är generellt uppräknade med 3,0 procent för 2019, 3,2 procent för 2020 och 3,2 procent för 2021. Budget för kostnadsökningen finns på det centrala ansvaret för löneöversyn på finansförvaltningen och fördelas till verksamheten efter beslut för respektive verksamhetsår. Budgeten för verksamhetens driftskostnader är jämfört med 2018 uppräknade med 2,2 procent för 2019, 2,4 procent för 2020 och 2,4 procent för 2021. Avskrivningsbudgeten är samma som i beslutet för 2018-2020.

Budgetramarna 2019-2021 fastställs på kontoslagen intäkter, personalkostnader, driftskostnader och avskrivningar för alla nämnder/förvaltningar exklusive hälsoval och samverkansnämnden. Folktandvårdens budget är inklusive beställarverksamhet för tandvård.

IPDK	2019	2020	2021
Intäkter	-130 000	-130 000	-130 000
Personal	179 579	179 669	179 762
Drift	99 078	101 442	103 862
Avskrivningar	4 877	4 877	4 877
Summa Folktandvård	153 534	155 988	158 501

Investeringsplan

För att möta behovet av investeringar har Region Blekinge en beslutad investeringsplan. Tillkommande behov av investeringar i verksamheten ska presenteras och beskrivas. Nämnderna ska också redogöra för och beskriva konsekvenserna av de investeringar som prioriterats bort. Nämnderna ska utifrån det föreslå en ny investeringsplan. Utgångspunkt för förslaget är investeringsplan 2018-2022 som beslutades i Landstingsstyrelsen i november 2017.

Folktandvården

Förslag till investeringsplan med prioriteringar lämnas efter budgetberedningen.

Effektivisering och prioriterade nya verksamheter

För att klara kommande års finansiering har Region Blekinge ett behov av effektiviseringar. Det ekonomiska läget gör att samtliga nämnder ska beskriva konsekvenserna av en kostnadseffektivisering på 1,5 procent av sin verksamhet. Utgångspunkt är senaste prognos. Effektiviseringen ska planeras för att genomföras med minsta möjliga negativa effekt.

Region Blekinges verksamheter utvecklas ständigt och nya behov uppstår. Samtliga nämnder ska beskriva prioriterade nya verksamheter eller liknande behov.

Folktandvården

Kostnadseffektivisering

En kostnadseffektivisering på 1,5% på senast lagda kostnadsprognos på 234,1 mkr motsvarar 3,5 mkr. Ända sedan senhösten 2017 har Folktandvårdens vakansläge legat på 10-12 tandläkare. Trots att rekryteringar gjorts under året har pensionsavgångar och medarbetare som slutat gjort att vakanta tjänster inte minskat. Det har inneburit att assistanskvoten, dvs antal tandsköterskor i förhållande till antal tandläkare är för hög för att det ska vara möjligt att uppnå kostnadstäckning fullt ut med taxeintäkter. Genom att se över hur mycket assistanskvoten kan minskas utan att vårduppgifterna påverkas negativt, kan uppsägningar på grund av arbetsbrist bli aktuellt. Åtgärden skulle minska personalkostnaderna med ca 3 mkr.

Verksamhetsförändringar

Centralisering av skolinformationen

Under 2019 planeras för att utreda om en centralisering av skolinformation ska göras. I stället för att varje allmäntandvårdsklinik ska planera alla klassbesök med information och fluorsköljning, kommer detta att skötas av ett fåtal medarbetare, som fått söka dessa nya tjänster. Detta kommer att innebära en effektivare planering och administration av skolverksamheten, som bland annat kommer att innebära tidsvinster.

Flytt av Folktandvårdens stab

Till följd av regionbildningen och eventuella kommande behov av större lokaler, kommer Folktandvårdens stab att flytta till lokaler på Soft Center i Ronneby. Utifrån gjord riskbedömning innehållande ekonomiska konsekvenser, visar beräkningar en kostnadsökning på ca 1 mkr. Här ingår ökade hyreskostnader, kostnader för långtidsleasingbilar, flyttkostnader, möbelinköp, lokalanpassningar och IT-installationer.